

Andragoški center Slovenije

13. Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji – predstavitev

Splošni uvod:

Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji je projekt Andragoškega centra Slovenije, s katerim letno evidentiramo in spremljamo izvajalce izobraževanja odraslih ter njihovo izobraževalno ponudbo. Zbrane podatke o izvajalcih in izobraževalnih programih za odrasle ter vrsto drugih informacij s področja izobraževanja odraslih objavljamo na spletni strani Andragoškega centra Slovenije <http://pregled.acs.si>. V primerjavi z drugimi evropskimi državami smo ena redkih držav, ki ima pregled nad ponudbo formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih.

Začetki objavljavanja slovenske ponudbe izobraževanja odraslih segajo v leto 1989/90, ko je pri Skupnosti izobraževalnih centrov Slovenije nastala zamisel o zbiranju in objavi podatkov o izobraževalni ponudbi za odrasle. Leta 1992 je to nalogo prevzel Andragoški center Slovenije. Sprva je Pregled izhajal v tiskani obliki, od leta 1999/2000 pa tudi na CD-ju in v spletni različici. Od leta 2001 Pregled objavljamo le še na spletu.

Komu je Pregled namenjen:

Pregled je namenjen:

- najširši javnosti, ki se želi izobraževati in usposabljeti za izboljšanje zaposlitvenih možnosti na trgu dela ali za osebni in družbeni razvoj,
- strokovni javnosti, ki se ukvarja z informativno-svetovalno in razvojno–raziskovalno dejavnostjo na področju izobraževanja odraslih ter upravljanjem s človeškimi viri,
- politični javnosti pri sistemskih in strokovnih odločitvah na področju izobraževanja odraslih.

Zbiranje in objava podatkov:

Objava v Pregledu je za izvajalce izobraževanja prostovoljna in brezplačna. Zbiranje podatkov se začne vsako leto predvidoma v začetku meseca maja, ko nam izvajalci izobraževanja posredujejo osnovne podatke o ustanovi in o izobraževalnih programih preko elektronskih obrazcev na internetu ali preko klasičnih obrazcev po elektronski ali klasični pošti. Prejete podatke preverimo in sproti objavimo v spletnem Pregledu <http://pregled.acs.si>.

Končni rezultati:

Zbrane podatke o izvajalski in programski ponudbi za posamezno šolsko leto analiziramo, podrobnejše rezultate analizirane izobraževalne ponudbe na nacionalni ravni ter načrte za nadaljnje delo na projektu pa predstavimo v zaključnem poročilu. Poročila za posamezna šolska leta so dostopna na spletni strani Andragoškega centra Slovenije (<http://pregled.acs.si>) ter v knjižnici Andragoškega centra Slovenije.

Veliko pozornost namenjamo promociji Pregleda v strokovnih krogih ter v najširši javnosti. Skozi celo leto zagotavljamo svetovanje in informiranje ter odgovarjamo na vprašanja širše in strokovne javnosti v

zvezi z izobraževalno ponudbo za odrasle preko e-pošte, telefona in spletnega e-foruma »Vprašajte nas«.

Sodelujemo:

- redno sodelujemo s Statističnim uradom RS pri ažuriranju in dopolnjevanju baz podatkov o izvajalcih izobraževanja odraslih ter izobraževalnih programih na področju formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja odraslih, ter pri testiranju Klasifikacije vrst aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-SRV) za dopolnilno izobraževanje;
- na temelju posebnega dogovora sodelujemo s Centrom RS za poklicno izobraževanje v ESS projektu Uveljavljanje in spodbujanje poklicnega izobraževanja, kjer za potrebe spletnega portala »Moja izbira« iz Pregleda zagotavljamo podatke o izobraževalnih programih za odrasle ter njihovih izvajalcih.

Pregled v številkah:

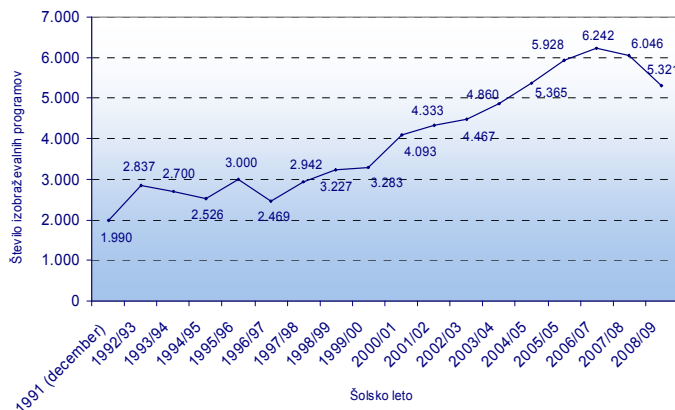
Izobraževalna ponudba za odrasle, zbrana v Pregledu, po letih:

V povprečju število izvajalcev izobraževanja ter izobraževalnih programov, objavljenih v Pregledu, narašča. Velik delež izvajalcev izobraževanja predstavi v Pregledu svojo izobraževalno ponudbo vsako šolsko leto, vsako leto pa beležimo tudi veliko novih izvajalcev. V Pregledu niso zajete avtošole.

Graf 1: Število izvajalcev izobraževanja odraslih po letih:

Graf 2: Število izobraževalnih programov po letih:

Regijska razporeditev izobraževalne ponudbe odraslih:

Možnosti za izobraževanje in učenje so odraslim na voljo v vseh slovenskih regijah, vendar se obseg izobraževalne ponudbe med posameznimi regijami precej razlikuje. Največ raznovrstnih možnosti za izobraževanje imajo odrasli v Osrednjeslovenski regiji, predvsem v ljubljanski občini, kjer vsako šolsko leto beležimo največje število izvajalcev izobraževanja odraslih ter izobraževalnih programov, že vrsto let pa je najmanjša izobraževalna ponudba za odrasle v Zasavski, Spodnjeposavski in Notranjsko-kraški regiji.

Tabela 1: Število izvajalcev izobraževanja v regijah po šolskih letih

Regija / šolsko leto	2008/09	2007/08	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03	2001/02	2000/01	1999/00
Osrednjeslovenska	124	134	140	148	138	137	130	108	91	71
Podravska	51	48	44	41	33	34	40	33	28	25
Gorenjska	34	35	40	35	36	31	33	33	27	24
Savinjska	29	25	26	27	25	27	26	27	20	21
Jugovzhodna Slovenija	14	14	13	9	11	15	11	11	9	5
Goriška	13	14	13	12	10	12	10	9	9	9
Pomurska	10	10	11	13	10	11	9	9	7	5
Obalno-kraška	9	14	13	13	13	12	12	11	9	9
Koroška	8	9	9	8	8	8	6	11	8	8
Spodnjeposavska	4	6	7	7	5	8	7	6	3	3
Notranjsko-kraška	5	6	7	7	7	5	4	3	5	4
Zasavska	3	4	3	3	3	4	4	4	4	2
Skupaj	304	319	326	323	299	304	292	265	220	186

Tabela 2: Število izobraževalnih programov v regijah po letih:

Regija / šolsko leto	2008/09	2007/08	2006/07	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03	2001/02	2000/01	1999/00
Osrednjeslovenska	2.177	2.547	2.622	2.623	2.416	2.139	1.951	1.798	1.740	1.283
Podravska	644	618	683	593	524	420	448	429	431	335
Jugovzhodna Slovenija	517	581	531	486	406	371	356	342	271	161
Gorenjska	493	560	614	552	516	436	472	425	362	339
Savinjska	480	505	550	540	482	476	405	458	414	399
Goriška	249	222	232	195	164	211	173	215	236	161
Pomurska	217	303	221	218	198	200	151	127	141	122
Obalno-kraška	185	134	220	241	228	205	192	191	160	163
Koroška	129	233	252	200	183	157	88	130	108	118
Notranjsko-kraška	108	135	111	98	92	92	75	72	112	105
Zasavska	91	97	93	89	79	80	72	66	52	42
Spodnjeposavska	31	111	113	93	77	73	84	80	66	55
Skupaj	5.321	6.046	6.242	5.928	5.365	4.860	4.467	4.333	4.093	3.283

Kje se lahko odrasli izobražujejo:

Izvajalci izobraževanja odraslih so raznovrstni, saj izobraževanje odraslih ne poteka izključno v izobraževalnih ustanovah. Pomemben del tega izobraževanja se izvaja tudi v ustanovah, kjer izobraževanje predstavlja dodatno, dopolnilno dejavnost npr. muzeji, galerije, knjižnice idr. Med izvajalci izobraževanja odraslih prevladujejo zasebne šole, srednje šole in enote za odrasle pri srednjih šolah ter ljudske univerze.

Javna veljavnost izobraževalnih programov:

V skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (1996) morajo biti vsi izvajalci javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja pred začetkom opravljanja dejavnosti vpisani v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja. Javnoveljavni programi omogočajo pridobitev javno veljavne izobrazbe, poklicne kvalifikacije in javne veljavne listine. Izobraževalni programi brez javne veljave so programi, ki ne omogočajo pridobitev javno veljavne izobrazbe in s tem javne veljavne listine. V ponudbi izobraževalnih programov za odrasle prevladujejo izobraževalni programi brez javne veljave. Izvajajo se v obliki tečajev, seminarjev, predavanj, študijskih krožkov, srečanj, ekskurzij itd. Programi so namenjeni različnim ciljnim skupinam – tistim, ki se usposablajo za potrebe dela, predvsem pa tistim, ki si želijo nadgraditi svoje znanje na različnih področjih ali aktivno preživeti prosti čas.

Vrste in vsebinska področja izobraževanja:

Vrste in področja izobraževanja od leta 2008 dalje določamo na podlagi Klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS), ki je postal obvezen nacionalni standard pri razvrščanju aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (Uradni list RS št. 46/2006). KLASIUS obsega dva podsistema:

- a) Klasifikacija **vrst** aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-SRV),
- b) Klasifikacija **področij** aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja (KLASIUS-P).

a) KLASIUS-SRV razčlenjuje izobraževanje in usposabljanje na tri segmente:

- temeljno stopenjsko izobraževanje oz. izobraževanje za pridobitev formalne izobrazbe,
- certifikatni sistem nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK),
- dopolnilno izobraževanje oz. splošno neformalno izobraževanje.

Večji del izobraževalne ponudbe za odrasle namenjen splošnemu neformalnemu izobraževanju, to je izobraževanju, ki zajema najrazličnejša vsebinska področja (jezikovnega izobraževanja, računalniškega izobraževanja, osebnostne rasti, ročnih del, umetnosti in kulture, zdravstva, varstva okolja, državljske vzgoje, komunikacije itd.), med katerimi prevladujeta učenje tujih jezikov in računalništva. Manjša je ponudba programov za pridobitev višje formalne izobrazbe, kjer prevladujejo predvsem programi srednjega strokovnega izobraževanja in srednjega poklicnega izobraževanja ter ponudba programov poklicnega in strokovnega usposabljanja in spopolnjevanja oz. programov priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK).

Ločevanje splošnega neformalnega izobraževanja ter usposabljanja in spopolnjevanja za potrebe trga dela je pogosto zelo težko ali celo nemogoče, saj je splošno neformalno izobraževanje zelo razvejano in posega na najrazličnejša področja človekovega delovanja in zanimanja. KLASIUS-SRV uvršča programe usposabljanja in spopolnjevanja za delo med splošno neformalno izobraževanje, ločeno pa spremlja programe priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK). V preteklih letih smo te programe spremljali v okviru usposabljanja in spopolnjevanja za delo.

b) Izobraževalna ponudba za odrasle je vsebinsko zelo raznolika. Razvrstitev izobraževalnih programov po KLASIUS-P je pokazala, da med izobraževalnimi programi izrazito prevladujejo programi učenja tujih jezikov, zlasti programov angleškega, nemškega, italijanskega in francoskega jezika (področje *Umetnost in humanistika* (39,3%)). Ponudbi tujih jezikov sledi ponudba računalniških programov, predvsem splošna uporaba računalnikov in računalniških programov (področje *Naravoslovje, matematika in računalništvo* (13,8%)), ponudba programov s področja poslovnih in upravnih ved, prodaje, upravljanja kadrov, ekonomije (področje *Družbene, poslovne, upravne in pravne vede* (12,4%)), ter programi temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanj ter programi osebnostnega razvoja (področje *Splošne izobraževalne aktivnosti in izidi* (11,7%)). Ponudba drugih vsebinskih področij je skromnejša (Tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo (8,6%), Storitve (7,3%), Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev (3,1%), Zdravstvo in sociala (2,4%) ter Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo in veterinarstvo (1,4%)).

Pregled ponudbe za posamezno šolsko leto (od 2008/2009 naprej) predstavljamo v ločeni informaciji InfO-mozaika (glej seznam informacij).

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri:

- Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji
<http://pregled.acs.si>
- Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji v šolskem letu 2008/2009 – poročilo in analiza
<http://pregled.acs.si/porocila/>
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI), Uradni list RS, št. 12/1996
- Uredba o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja, Uradni list RS, št. 46/2006

